

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: TRI/UTLGM – 52001

ชื่อโครงการ: การศึกษาการรับรู้และการตอบสนองต่อภาวะเป็ยบและมาตรการจัดการผู้ใช้
ประโยชน์ด้านนันทนาการของผู้มาเยือนอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ – ปุย

ชื่อนักวิจัย: นางสาวหทัยรัตน์ จันโทวาท
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

E-mail Address: j_hathairat@hotmail.com

ระยะเวลาโครงการ: 1 สิงหาคม 2552 ถึง 31 กรกฎาคม 2553

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ภาวะเป็ยบและมาตรการจัดการผู้
ประโยชน์ด้านนันทนาการในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ - ปุย ของผู้มาเยือน เพื่อศึกษาพฤติกรรม
การตอบสนองต่อภาวะเป็ยบ และมาตรการจัดการผู้ใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการของผู้มาเยือน
อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตอบสนองต่อภาวะเป็ยบ
ของผู้มาเยือนอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย โดยเก็บข้อมูลจากผู้มาเยือนอุทยานแห่งชาติดอย
สุเทพ – ปุย จำนวน 400 คน ด้วยแบบสอบถาม และแบบสังเกตพฤติกรรมของผู้มาเยือน และทำ
การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ปัจจัย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการ
วิเคราะห์ถดถอยพหุ ผลการศึกษาพบว่าผู้มาเยือนส่วนใหญ่ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมีความรู้
เกี่ยวกับภาวะเป็ยบและมาตรการจัดการผู้ใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม
การรับรู้ภาวะเป็ยบและมาตรการจัดการผู้ใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการของผู้มาเยือนอุทยาน
แห่งชาติดอยสุเทพ – ปุย อยู่ในระดับปานกลาง และมีพฤติกรรมการตอบสนองต่อภาวะเป็ยบและ
มาตรการจัดการผู้ใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการค่อนข้างไปทางบวก โดยผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์
ระหว่างตัวแปรอิสระ 17 ตัวกับการตอบสนองต่อภาวะเป็ยบและมาตรการจัดการผู้ใช้ประโยชน์
ด้านนันทนาการพบว่ามีตัวแปรอิสระจำนวน 7 ตัวแปรคือ ความรู้เกี่ยวกับภาวะเป็ยบและมาตรการ
จัดการผู้ใช้ประโยชน์ ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ภูมิลำเนา แรงจูงใจด้านความเป็น
อิสระ การได้พักผ่อนหนีจากสภาพแวดล้อมที่จำเจ และได้สัมผัสบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ แรงจูงใจ
ด้านการได้พัฒนาทักษะทางกายภาพ การผจญภัย และความท้าทาย ระยะเวลาในการประกอบ
กิจกรรมนันทนาการ และการบังคับใช้ภาวะเป็ยบ มีความสัมพันธ์กับการตอบสนองต่อภาวะเป็ยบ
และมาตรการจัดการผู้ใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

($r = 0.268$, $p\text{-Value} = 0.01$; $r = 0.212$, $p\text{-Value} = 0.01$; $r = -0.184$, $p\text{-Value} = 0.01$; $r = 0.147$, $p\text{-Value} = 0.01$; $r = -0.084$, $p\text{-Value} = 0.05$; $r = 0.156$, $p\text{-Value} = 0.01$ และ $r = 0.240$, $p\text{-Value} = 0.01$ ตามลำดับ) เมื่อทดสอบความมีอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้ง 17 ตัว กับตัวแปรตามคือ การตอบสนองต่อกฎระเบียบและมาตรการจัดการผู้ใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุ พบว่าตัวแปรอิสระทุกตัวรวมกันมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้เกิดความผันแปรในตัวแปรตามร้อยละ 20 ($F = 5.459$; $p\text{-Value} = 0.000$; Multiple $R = 0.447$; $R^2 = 0.200$) แต่เมื่อพิจารณาถึงอิทธิพลของตัวแปรอิสระรายตัว พบว่ามีเพียง 5 ตัวแปร ที่มีอิทธิพลต่อการตอบสนองต่อกฎระเบียบและมาตรการจัดการผู้ใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบและมาตรการจัดการผู้ใช้ประโยชน์ ($Beta = 0.227$; $p\text{-Value} = 0.000$) แรงจูงใจด้านการได้พัฒนาทักษะทางกายภาพ การผจญภัย และความท้าทาย ($Beta = -0.385$; $p\text{-Value} = 0.044$) ระยะเวลาในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ ($Beta = 0.332$; $p\text{-Value} = 0.007$) การบังคับใช้กฎระเบียบ ($Beta = 0.649$; $p\text{-Value} = 0.000$) และค่านิยมด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ($Beta = -0.142$; $p\text{-Value} = 0.022$) โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ การบังคับใช้กฎระเบียบ.

คำหลัก: การรับรู้ กฎระเบียบและมาตรการจัดการผู้ใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการ การตอบสนองของผู้มาเยือน อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ – ภูเก็ต

ABSTRACT

Project Code: TRI/UTLGM – 52001

Project Title: A Study on Perception and Responses toward Regulations and Recreational User Management Measures of Visitors to Doi Suthep-Pui National Park

Investigators: Jantowat H.
Kasetsart University

E-Mail address: j_hathairat@hotmail.com

Project Duration: 1 August 2009 – 31 July 2010

The objectives of this research were to study the perception and responses toward regulations and recreational user management measures of visitors to Doi Suthep-Pui national park and to determine factors influencing those responses. Visitor survey by questionnaire was conducted and 400 visitors participated in the survey. Observation method was also employed in order to obtain detailed information on visitors' behavior. The survey data was analyzed using descriptive statistics, factor analysis, correlation analysis and multiple regression analysis. The study results revealed that the majority of visitors have good knowledge on park regulations and recreational user management measures. Their average score of perception toward the regulations and recreational user management measures was moderate and most visitors responded positively to the regulations and management measures. Correlation analysis found 7 independent variables from 17 variables significantly correlated to visitors' responses toward regulations and recreational management measures. These included knowledge toward the regulations and management measures ($r=0.268$; $p\text{-Value}=0.01$), knowledge toward environmental impacts from recreational uses of natural areas ($r=0.212$; $p\text{-Value}=0.01$), users' residence ($r=-0.184$; $p\text{-Value}=0.01$), motivation for independence, escape from routine and to experience nature ($r=0.147$; $p\text{-Value}=0.01$), motivation for physical development, challenges and adventure ($r=-0.084$; $p\text{-value}=0.02$),

time period engaging in recreational activities ($r=0.156$; $p\text{-Value}=0.01$), and park regulation enforcement ($r=0.240$; $p\text{-Value}=0.01$). However, multiple regression analysis found only 5 independent variables significantly influenced the responses of visitors toward regulations and recreational management measures and accounted for 20% of variances in the responses ($F=5.459$; $p\text{-Value}=0.000$; $R^2=0.200$). The five influencing variables were knowledge toward the regulations and management measures ($\text{Beta}=0.227$; $p\text{-Value}=0.000$), motivation for physical development, challenges and adventure ($\text{Beta}=-0.385$; $p\text{-value}=0.044$), time period engaging in recreational activities ($\text{Beta}=0.332$; $p\text{-Value}=0.007$), park regulation enforcement ($\text{Beta}=0.649$; $p\text{-Value}=0.000$) and regulation conforming value ($\text{Beta}=-0.412$; $p\text{-Value}=0.022$). The most influencing variable was park regulation enforcement.

Keywords: perception; park regulation and recreational user management measure; visitors' responses; Doi Suthep-Pui national park